

Toftekærgård

Det gamle Toftekærgård, 1930-erne.

Toftekærgård er en gammel slægtsgård der efter sigende har været i samme slægts eje i mere end 300 år.

Gården lå oprindeligt i Vridsløselille landsby på den anden side af Roskildevej i forhold til i dag.

Roskildevej fik sin nuværende placering i 1770'erne og vejen skilte gården fra dens jord. Først mere end 100 år senere – i 1887 – fik gården sin nuværende placering.

Den gamle gård blev stående og lejedes ud frem til slutningen af 1930-erne, hvor den blev revet ned i forbindelse med en udvidelse af Roskildevej.

Det nuværende Toftekærgård blev bygget af Peter Hansen (1842-1911). Gården var en firelænget, topmoderne gård og mange af egnens landmænd kom for at besigtige det moderne islæt og suge inspiration til sig. Avlsbygningerne var opført efter hollandsk inspiration, hvilket vil sige, at de bestod af jerndragerer med sten mellem bl.a. for at gøre bygningerne mere brandsikre.

Omkring 1900 var der 66 tdr. land til ejendommen og hertil kom engarealer ned mod Store Vejleå. I 1928 udvidedes arealet til 88 tdr. land ved tilkøb.

Det nye Toftekærgård med stuehuset i forgrunden og avlsbygningerne bagved, Ca.1935.

Peter Hansen boede her med sin hustru Eble (1848-1926). De får børnene Kort (1885-1970), Marie (f. 1875) og Hansigne (1872-1954). Kort bestyrer gården fra 1911, som han overtager ved moderens død.

I 1915 gifter Kort sig med Marie Bang (1887-1969) fra Roskilde Kro. Kort og Marie får tre børn: Peter (f. 1916), Lise (f. 1917) og Else (f. 1923).

Ca.1906 ved stuehusets østgavl.

Øverst til venstre ses Kort Hansen.

Nederst ses ægteparret Eble og Peter Hansen med børnebørnene Olga og Eble Jensen (Hansignes døtre)

Gården leverede i flere år hø og halm til København og fungerede ligeledes som rekreativshjem for Carlsbergs bryggerheste, som kom en tur på landet når det hårde arbejdsliv i byen blev for hårdt. Men gårdens hovedindtægtskilde var mælk, som Kort hver dag bragte til Taastrup. På gården var der ca. 25 malkekøer og en tilsvarende antal ungkreaturer. Hertil kom opdræt af svin og dyrkning af grøntsager til eget brug.

Som trækraft havde gården seks store heste og et antal føl. Traktor fik gården først i 1950 – en grå Ferguson. Kort har aldrig ført et motorkøretøj, så det var sønnen Peter, der brugte traktoren.

Brand har hærget gården et par gange. Sidst var i 1960, hvor ladebygningerne udbændte totalt og siden aldrig genopbygget.

Hvor der før lå en staklade blev Toftekærhallen opført og den blev taget i brug i 1966.

I dag går Egelundsvej tværs hen over det der engang var gårdspladsen.

Herstedernes Kommune opkøbte gården i 1962 for 2.8 mill. kr. med henblik på opførelse af boliger. Selv om kommunen købte Kort Hansens gård vedblev han at bo her til sin død i 1970.

I 1972 etablerede kommunen et fritidshjem for børn og unge i det gamle stuehus. På loftet, hvor kornet engang lå til tørre, blev der i 1970'erne spillet bold og øvet gymnastik.

I 1985 sælger kommunen huset til Albertslund Posten, som flyttede hele sin redaktion hertil fra Albertslund Centrum og blev her til 1996.

Stuehuset set fra vest, 2002

Efter en del polemik og forhandling, bl.a. om handicapadgang, kunne Lokalthistorisk Samling tage 1.sal i brug i 1997. Albertslund Billedskole rykkede ind i stuen.

Lokalthistorisk Samling blev etableret i 1975 og siden da er samlingen vokset støt. Glæden var således stor da lokalerne på Toftekærgård blev indviet; aldrig før havde man haft så meget plads til rådighed, d.v.s mere end 170 m².

Slægternes gang på gården

Ud fra de kilder, som jeg har haft til rådighed, har jeg kunnet føre ejerskabet af Toftekærgård tilbage til ca. 1700, hvilket vil sige seks slægtsled.

I folketællingen for 1787 optræder Niels Jørgensen som selvejerbonde med en alder der angiver hans fødselsår til 1732. I Rytterskolernes Protokol for 1739 står han opført som elev og her angives hans far til at hedde Jørgen Jørgensen. Her ender sporet indtil videre.

Jørgen er tiptipoldefar til Kort Hansen, som er ejer af gården da den bliver overtaget af Albertslund Kommune d. 22. august 1962.

Ejere af gården i rækkefølge med fødsels- og dødsår i parentes: Jørgen Jørgensen (ca. 1710-?); Niels Jørgensen (1732-?); Peder Nielsen (1776-1826); Hans Petersen (1810-1892); Peter Hansen (1842-1911) og Kort Hansen (1885-1970).

Det er således dokumenteret, at slægten har drevet Toftekærgård i mere end 300 år. Men hvornår de er gået fra at være fæstebønder til at være selvejere lader sig i øjeblikket ikke fastslå. Men det kan dog konstateres at slægten har været selvejere i mere end 225 år.

Udarbejdet af
Hans Mølgaard
Bibliotekar D.B.
Sommeren 2014
med udgangspunkt i
en artikel skrevet af
Signe Schmidt, 2013

Kilder:

- *Milepælen. Nyt fra Lokalthistorisk Samling Albertslund:* Nr.18, december 1995
Nr.21, januar 1997
- ” *Et tilbageblik. Erindringer fra Vridsløselille* ” af Kaj B. Rasmussen
- Folketællinger for Herstedvester
- Kirkebøger
- Tingbøger
- Skifter
- Rytterskolerne 1735-1739
- Interview med Aage Mølgaard – gift med Kort og Marie Hansens yngste datter Else
- Udklipssamlingen, 46.4, topografisk samling ”*Toftekærgård*”
- Arkivfond A 342